

A Sárosfürdő történetéhez.

A mai Sárscfürdő táján 1459-ben Szent-Erzsébet-falva terült el. Minthogy e tájat Alhév-viz-nek is nevezték, valószínű, hogy a forrást is ismerték és használták. Bonyos, hogy később már fürdőépülete is volt a forrásnak, mert egy török író 1597-ben már mint romcsot említi e forrás helyét. A török uralom idejében a fürdőt kitűnő gyógyereje miatt távol vidékekről is felkeresték a betegek; a fürdő használata ingyenes volt és érdekes feljegyzést találunk, mely azt említi, hogy a fürdő akkor vesztette el látogatottságát és dőlt romba, mikor a nyereszkeskedni vágyó kezelők az Isten ingyenes ajánlékáért pénzfizetést követeltek s a szegények, valamint alsóbbrendű emberek elől elzárták a fürdő ajtaját.

Romokban találta a fürdőt, de gyógyerejének hírét ismerték a török uralom alóli felszabadulás idejében is. Lipót király 1687-ben a fürdőt udvari orvosának, Wartenbergi Illmer Frigyes Ferdinándnak ajándékozta, aki ezt új fürdőszobákkal látta el. Ennek fiától, Illmer Károlytól 1718-ban Buda városa vette meg és újonnan rendezte be. Budá város tanácsa 1809-ben nyilvános árverésen eladta a fürdőt Sagits Istvánnak, a tabáni gör nem egyesült egyházközség birájának. Ezóta ez a család, utóbb a Koischor-család birta.

A Ferenc-József-hid budai hidfője körüli szabályozás szükségessé tette a forrás és fürdő-épület kisajátítását az állam részéről, amely azután a forrást és a fürdő telkét a fővárosnak engedte át oly kikötéssel, hogy a város a fürdőt felújítani köteles.

1822-ben az egyemeletes épületben közös fürdő, 3 kőfürdő és 8 kádfürdő volt; a használati díj egy órára a közös fürdőben 2 kr., a kőfürdőért 12 krajczár, az emeleti kádfürdőért 24 krajczár volt; a Duna magas vízállása a fürdő használatát gyakran hosszabb időre lehetetlenné tette a forrás alacsony szintje miatt; jellemzi a fürdőt az 1822-iki leírás ama panasza, hogy munkakerülő férfiak és nők naphosszat ott tanyáznak a közös fürdőben.

1837-ben a berendezés még ugyanolyan volt, de azt olvassuk, hogy a fürdőkben elhasznált víz egy csatornán a Duna partjára van vezetve, ahol egy falazott medencében beteg lovak fürdetésére használják.

1879-ben egy közös fürdőt, 17 kőfürdőt, 2 porcellán-, 2 fakád-fürdőt és 18 szobát tartalmazott. Vízének vegyelemzését 1855. és 1866-ból ismerjük. Magyar nevét vízének jelentékeny mennyiségű, iszapszerű puha csapadékatól kapta s a Sárosfürdő elnevezést már 1837-ben találjuk, amikor dr. Linzbauer Ferenc jeles budai orvos panaszolja, hogy a fürdő tulajdonosa nem tudja méltányolni és gyógyeszközként kihasználni ezt az iszapot.

A székesfőváros a modern ujjaépítés kapcsán elhagyta ezt a megszokott, jellemző nevet s az új fürdőnek 1912-ben közgyűlésileg „Gellért-Gyógyfürdő” elnevezést adott.

Zy.

		Iktatószám	
		<h1>Budapestre vonatkozó újságcikkek</h1>	
Szerző Zy.		Cím A Sárosfürdő történetéhez.	
Forrás: Budai hírlap.			
Bp. (Hely)	1913 11/8	(Idő)	(Köt. v. fiz.)
Hely		Idő	Osztalványozás
613.47		Gellértfürdő (Sárosf.)	
		"1913"	